Instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecătorul Eduard Puiu)
Dosarul nr.3a-5/26 (nr.2-24037451-03-3a-12012026)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de Contencios Administrativ

D E C I Z I E

07 mai 2026 mun.Bălți

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul: Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Cristina Țurcanu

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Fusu Veaceslav împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 octombrie 2025, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Fusu Veaceslav către Consiliul Raional Fălești, Președintele raionului Fălești – Roșca Vadim, privind accesul la informație, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 03 aprilie 2024 Fusu Veaceslav a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Consiliul Raional Fălești, Președintele raionului Fălești Roșca Vadim, privind accesul la informație, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 20.02.2024, a depus o cerere cu nr.de înregistrare 73 la Consiliul raional Fălești prin care a solicitat informarea sa în regim de urgență despre unele acțiuni ilegale și abuzive petrecute de un grup de consilieri în privința reclamantului, și anume expedierea unui demers prin intermediul secretariatului Consiliului raional în scopuri personale, solicitând informație cu caracter personal, cu atât mai mult invocând motive denigratoare, defăimătoare și neîntemeiate care nu corespund realității; eliberarea informației cu actele anexe despre situația descrisă în cerere ce au tangență directă în privința sa personală și a unor date cu caracter personal, prin care i-au încălcat unele drepturi constituționale prevăzute la art.28, 53 din Constituția RM, cât și art.5 alin.1 din Legea nr.133/2011.

A menționat că, autoritatea publică până în prezent nu i-a furnizat informația solicitată prin cererea din data de 20.02.2024 cu nr.de intrare 73.

Fusu Veaceslav a calificat refuzul sau neglijența de care a dat dovadă responsabilul autorității publice, Vadim Roşca în eliberarea la timp și în fine a informației solicitate drept

ilegală, neglijentă și abuzivă, deoarece este persoană responsabilă și cointeresată în neeliberarea informației solicitate, astfel cum inclusiv dumnealui a solicitat informație cu caracter personal în privința reclamantului, astfel încălcând prevederile legii.

A indicat că, autoritatea publică pârâtă prin neprezentarea în termenul prevăzut de lege a informației solicitate, i-a încălcat reclamantului dreptul de acces la informație.

Reclamantul a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, furnizarea informației solicitată conform cererii depuse la data de 20.02.2024, sancționarea conform legii a pârâtului, Roșca Vadim președintele raionului Fălești, stabilirea de către instanță a prejudiciului moral și material cauzat cu încasarea din contul pârâtului.

La data de 02.09.2025 Fusu Veaceslav a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a reiterat faptele invocate în cererea inițială și a menționat că lipsa informației prin acte autentificate îl împiedică să formuleze în termen o acțiune pentru apărarea reputației, onoarei și demnității sale. În acest sens, a relevat că, conform art.71 alin. (1) Cod contravențional al RM, refuzul nejustificat de a furniza informația oficială constituie contravenție și atrage sancțiuni personale pentru funcționarul responsabil. În cadrul examinării cauzei s-a stabilit faptul atragerii la răspundere contravențională a lui Vadim Roșca pentru contravenții similare. A invocat reclamantul prevederile art.2036 alin.(1-2) și art.2037 alin.(1-2) Codul Civil, și susține că prin inacțiunea pârâților i-a fost cauzat un prejudiciu substanțial prin atingerea adusă imaginii, reputației și prin stresul emoțional suportat.

A solicitat obligarea pârâților, Consiliului raional Fălești și pe Vadim Roșca să furnizeze informațiile și actele solicitate prin cererea nr.73 din 20.02.2024; constatarea faptului încălcării drepturilor sale constituționale la informații și acces la justiție; atragerea la răspunderea a persoanei responsabile, Vadim Roșca de neexecutarea publicației legale de a furniza informația, conform art.70 alin.(1) Cod contravențional al RM și art.28 din Legea nr.148/2023; încasarea din contul pârâtului a unei despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat, în suma cuvenită de către instanța de judecată conform prevederilor Codului Civil al RM.

Ulterior, la 12.09.2025 reclamantul Fusu Veaceslav a înaintat încă o cerere de concretizare a pretențiilor în raport cu concretizarea cuantumului prejudiciului moral. Consideră că prin inacțiunea pârâților i-a fost cauzat un prejudiciu moral substanțial prin atingerea adusă imaginii, reputației și stresul emoțional suportat, lezarea demnității și reputației personale, simțind un sentiment de umilință prin tratament abuziv și lipsit de respect al autorității publice, fapt ce i-a creat sentimentul de inferioritate și marginalizare. A mai indicat că, ținând cont de gravitatea suferințelor morale, prejudiciul cauzat este enorm, cuantumul acestuia fiind de 30 000 lei.

A solicitat constatarea faptului încălcării drepturilor sale constituționale la informații și acces la justiție și încasarea în mod solidar din contul pârâților a unei despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 30 000 lei, cât și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 octombrie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Fusu Veaceslav către Consiliul Raional Fălești, Președintele raionului Fălești Roșca Vadim, privind accesul la informație, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a obligat Consiliul Raional Fălești la comunicarea către reclamantul Fusu Veaceslav a informației și actelor solicitate prin cererea nr.73 din 20.02.2024.

În rest acțiunea s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, la 07 noiembrie 2025 (conform ștampilei aplicate pe cererea de apel – f.d.104), Fusu Veaceslav a contestat-o cu apel (*nemotivat*), solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 octombrie 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată. Iar, la 30 ianuarie 2026 (conform ștampilei aplicate pe cererea de apel – f.d.118), Fusu Veaceslav a depus apel motivat.

Termenul de declarare a apelului:

Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ, *hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.*

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, *apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.*

Conform art.111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, *termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.*

Din materialele cauzei urmează că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 16 octombrie 2025 (f.d.101), cererea de apel nemotivată a fost depusă la 07 noiembrie 2025 (conform ștampilei aplicate pe cererea de apel – f.d.104). La data de 06 ianuarie 2026, instanța de fond a expediat în adresa părților copia hotărârii motivate (f.d.114), iar la 30 ianuarie 2026 (conform ștampilei aplicate pe cererea de apel – f.d.118), Fusu Veaceslav a depus cerere de apel motivată. Astfel, instanța de apel conchide că, apelul a fost depus în termenii prevăzuți de lege.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelantul Fusu Veaceslav a susținut că, instanța de fond a apreciat eronat circumstanțele cauzei și normele de drept aplicabile atunci când a concluzionat că, nu a fost demonstrată existența prejudiciului moral și legătura de cauzalitate dintre nefurnizarea informației solicitate și pretinsele suferințe ale reclamantului.

Potrivit apelantului, prin cererea adresată autorității publice acesta a solicitat informații referitoare la acțiunile abuzive pretins comise în privința sa, inclusiv informații cu caracter personal, iar nefurnizarea lor în termenul prevăzut de lege i-ar fi provocat stări de frică, anxietate, nesiguranță și afectarea încrederii legitime în instituțiile statului.

Apelantul Fusu Veaceslav a invocat prevederile art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public și art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil, susținând că, încălcarea dreptului de acces la informație, în special atunci când informația solicitată privește date cu caracter personal și aspecte ale vieții private, este susceptibilă să genereze un prejudiciu moral reparabil. În opinia sa, caracterul sensibil al informațiilor solicitate și imposibilitatea de a cunoaște modul în care datele sale personale au fost prelucrate și utilizate au amplificat starea de incertitudine și vulnerabilitate, constituind o ingerință în sfera vieții private.

Totodată, apelantul a susținut existența unei legături de cauzalitate directe între conduita autorităților pârâte și prejudiciul moral pretins, arătând că stresul, sentimentul de insecuritate, anxietatea și afectarea încrederii în instituțiile statului ar constitui consecințe firești ale refuzului ori omisiunii de a furniza informațiile solicitate. Acesta a invocat faptul că, prejudiciul moral nu presupune în mod obligatoriu existența ori dovedirea unui prejudiciu material, fiind suficientă atingerea adusă unor valori nepatrimoniale precum demnitatea, viața privată și sentimentul de siguranță.

În continuare, apelantul a criticat concluzia instanței de fond potrivit căreia obligarea autorității la furnizarea informației ar reprezenta o satisfacție echitabilă suficientă. În opinia sa, furnizarea informației dispusă prin hotărâre judecătorească constituie doar executarea tardivă a unei obligații legale preexistente și urmărește încetarea stării de ilegalitate, fără a repara consecințele negative deja produse prin refuzul sau omisiunea autorității de a răspunde în termen. Astfel, remedierea conduitei ilicite nu ar putea fi asimilată reparării prejudiciului moral deja cauzat, cele două măsuri având natură și finalitate juridică distincte.

Apelantul a mai arătat că, acordarea unei despăgubiri pentru prejudiciul moral are atât un caracter reparator, cât și unul preventiv, iar limitarea remediului exclusiv la obligarea autorității de a furniza ulterior informația solicitată ar lipsi de eficiență protecția dreptului încălcat și ar putea crea situația în care autoritățile publice să ignore obligațiile legale fără consecințe juridice efective.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată, apelantul a invocat principiul potrivit căruia partea care cade în pretenții urmează să suporte cheltuielile de judecată, arătând că simplul fapt că pârâtul are statut de autoritate publică locală nu îl exonerează de răspunderea procesuală pentru conduita sa și nu poate lipsi reclamantul, a cărui acțiune a fost admisă, de dreptul la compensarea cheltuielilor suportate pentru apărarea drepturilor sale.

Prin urmare, apelantul consideră neîntemeiată hotărârea instanței de fond în partea respingerii pretențiilor privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și solicită admiterea apelului, casarea hotărârii în această parte, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile respective să fie admise.

Comunicarea actelor:

La 06 martie 2026, Colegiul civil a notificat părțile despre depunerea apelului, oferindu-le un termen până la 16 martie 2026 pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.131).

Intimații nu au făcut uz de drepturile sale procedurale și nu au prezentat referință în termenul stabilit.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

Apelantul/reclamant Fusu Veaceslav, în ședința instanței de apel, a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond, în latura respingerii pretenției cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată. Cu privire la prejudiciul moral, a declarat că, informația solicitată de la Consiliul Raional Fălești urma a fi prezentată în instanța de judecată într-o altă cauză privind apărarea onoarei și demnității sale, însă a fost în imposibilitate de a o prezenta, deoarece nu i-a fost furnizată. Respectiv consideră că stresul, sentimentul de insecuritate, anxietatea și afectarea încrederii în instituțiile statului ar constitui consecințe firești ale refuzului ori omisiunii de a furniza informațiile solicitate. În raport cu cheltuielile de judecată, apelantul consideră că, odată ce a avut câștig de cauză, pârâtul urmează să achite cheltuielile de judecată suportate de reclamant.

Chetrari Marcel, reprezentând interesele intimaților/pârâți Consiliul Raional Fălești, Președintele raionului Fălești – Roșca Vadim, a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată.

Aprecierea instanței de apel:

Examinând materialele dosarului, prin prisma pertinenții și admisibilității, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră apelul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge apelul.*

Potrivit prevederilor art.195 Cod administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, *pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, la 03 aprilie 2024, Fusu Veaceslav a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Consiliul Raional Fălești, Președintele raionului Fălești Roșca Vadim, concretizată prin cererile din 02 septembrie 2025 și 12 septembrie 2025 privind accesul la informație, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, care a fost ulterior concretizată (f.d.4-6, 77-79, 93-95).

Judecând cauza în fond, prima instanță, prin hotărârea din 16 octombrie 2025, a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Fusu Veaceslav. S-a obligat Consiliul Raional Fălești la comunicarea către reclamantul Fusu Veaceslav a informației și actelor solicitate prin cererea nr.73 din 20.02.2024. În rest, acțiunea s-a respins (f.d.105-113).

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, în termen legal, Fusu Veaceslav a contestat-o cu apel, solicitând casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 octombrie 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura respinsă, cu admiterea integrală a acțiunii (f.d.118-122).

Completul judiciar constată că, hotărârea instanței de prim nivel este întemeiată, fiind adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și cu aplicarea justă a normelor de drept material, motive din care aceasta se va menține.

Astfel, Colegiul civil stabilind starea de fapt și de drept, verificând în raport cu prevederile cadrului legal pertinent legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, constată circumstanțele ce succed.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, *pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap.II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva*.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ stabilesc că, *obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art.87–93*.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, *se stabileşte sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale*.

Deci, controlul judecătoresc al legalității actelor administrative presupune apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată conform Legii privind organizarea judecătorească. Pentru realizarea controlului judecătoresc se impune respectarea prevederilor legale de competență jurisdicțională. Pornind de la scopul primordial al instituției de contencios administrativ, care este stabilit de legiuitor şi care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Dreptul accesului la informația de interes public este o parte componentă a dreptului la libertatea exprimării, stipulat în art.19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generala a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948, unde se indică faptul că, orice om are dreptul la libertatea opiniilor şi exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum şi libertatea de a căuta, de a primi şi de a răspândi informații şi idei prin orice mijloace şi independent de frontierele de stat.

Probatoriul cauzei denotă faptul că, potrivit informației din Registrul de evidență a corespondenței de intrare pentru anii 2023-2024, la data de 20.02.2024 reclamantul Fusu

Veaceslav (consilier raional) a înaintat către Consiliul raional Fălești, secretarului Consiliului raional Fălești, Mărgineanu Oxana cerere înregistrată cu nr.73 din 20.02.2024 (f.d.37).

Potrivit cererii nr.73 din 20.02.2024, reclamantul solicită informarea sa în regim de urgență despre circumstanțele și scopul semnării unui demers colectiv din partea unor consilieri raionali și adresat Ministerului Afacerilor Interne cu nr.de ieșire 02/1-09-19 din 09.02.2024 în registrul de evidenta a Consiliului raional Fălești, solicitând informații cu caracter personal motivând aspecte denigratoare și neîntemeiate care nu corespund realității. Totodată menționează că, acești consilieri au expediat solicitarea prin intermediul consiliului raional prin ce și-au depășit atribuțiile sale ne mai vorbind de încălcarea grosolană a drepturilor reclamantului constituționale. Potrivit celor sus menționate solicită eliberarea în adresa sa a unei confirmări oficiale despre Demersul înaintat cu conținutul textului, dovada de înregistrări în registrul de ieșire și evidență a actelor, cât și luarea unei atitudini în privința acțiunilor ilegale săvârșite de către consilieri consemnați în demers cât și în privința specialiștilor din cadrul consiliului raional ce au participat la acest abuz în privința onoarei și demnității reclamantului [...] (f.d.7).

Dat fiind faptul că, autoritatea publică nu a furnizat un răspuns în termenul prevăzut de lege, la data de 03 aprilie 2024 Fusu Veaceslav a înaintat prezenta acțiune în ordinea contenciosului administrativ.

Conform art.17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*.

Potrivit art.20 Cod administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*.

Iar, art.39 Cod administrativ statuează că, *(1) controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*.

Prevederile art.189 alin.(1) Cod administrativ învederează că, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ*.

Prescripția art.208 alin.(1) Cod administrativ reglementează că, *până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege*.

În conformitate cu art.25 al Legii privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, *(1) orice persoană care revendică dreptul de acces la informațiile de interes public poate contesta în instanța de judecată orice acțiune sau inacțiune a furnizorilor de informații prin care s-au încălcat prevederile prezentei legi. (2) Contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează prin depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, care se înaintează şi se examinează în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, cu excepțiile şi completările stabilite de prezenta lege. În partea ce ține de procedura contenciosului administrativ, toți furnizorii de*

informații sunt asimilați autorităților publice. (3) Acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării răspunsului furnizorului de informații. Dacă furnizorul de informații nu soluționează cererea în termenul prevăzut la art.19, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată în decursul unui an de la data expirării termenului.

Completul judiciar atestă că, Fusu Veaceslav este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, care a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art.207 alin.(2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

Iar, art.5 lit.a) din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023 relevă că, *furnizorii de informații sunt autoritățile publice*.

Respectiv, intimații sunt furnizori de informație în corespundere cu art.5 din Legea nr.148 din 09.06.2023 privind accesul la informațiile de interes public.

Dreptul accesului la informația de interes public este o parte componentă a dreptului la libertatea exprimării, stipulat în art.19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generala a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948, unde se indică faptul că, *orice om are dreptul la libertatea opiniilor şi exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum şi libertatea de a căuta, de a primi şi de a răspândi informaţii şi idei prin orice mijloace şi independent de frontierele de stat.*

În corespundere cu art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, *orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii, a moralei, a reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informaţiilor confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.*

Potrivit art.34 alin.(1) – (2) din Constituția RM, *dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit. Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal.*

În acest sens, art.1 al Legii privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, prevede că, *prezenta lege are drept scop asigurarea transparenței activităților din sectorul public*.

Conform art.4 al Legii privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, *în sensul prezentei legi, informații de interes public sunt toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în formă electronică sau în orice alt format)*.

Succesiv art.6 din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, prevede că, *orice persoană fizică sau juridică are dreptul la accesul la informațiile de interes public, în formele şi condițiile prevăzute de lege. Furnizorii de informații sunt obligați să asigure accesul la informațiile de interes public, în formele şi condițiile prevăzute de lege*.

Iar, art.13 alin.(1) – (2) din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, statuează că, *(1) orice persoană fizică sau juridică (în continuare – solicitant) are dreptul să solicite şi să obțină informații de interes public în condițiile legii, prin înaintarea unei cereri de comunicare a informațiilor de interes public (în continuare – cerere). (2) Furnizorii de informații sunt obligați să comunice informațiile de interes public solicitate, în condițiile legii*.

Dispozițiile art.19 alin.(1) din aceeași lege prevede că, *informațiile de interes public se comunică solicitantului din momentul în care sunt disponibile pentru a fi comunicate, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii*.

Concomitent instanța de apel va reține și prevederile art.23 alin.(5) din Legea menționată potrivit cărora, *refuzul de a înregistra sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal*.

Aderent art.28 din Legea sus indicată, remarcă faptul că, *constituie încălcări ale legislației privind accesul la informațiile de interes public, pasibile de sancțiune pecuniară, următoarele fapte: a) nepublicarea informațiilor de interes public prevăzute la art.10; b) comunicarea incompletă a informațiilor de interes public; c) solicitarea unor plăți ilegale pentru comunicarea informațiilor de interes public; d) respingerea sau readresarea neîntemeiată a cererii; e) refuzul neîntemeiat de a comunica informațiile de interes public*.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în raport cu argumentele invocate în cererea de apel, materialele cauzei și normele de drept incidente, Colegiul judiciar conchide că, apelul este neîntemeiat și urmează a fi respins, întrucât instanța de fond a stabilit corect circumstanțele relevante cauzei, a apreciat probele administrate în ansamblul și interconexiunea lor și a aplicat corespunzător normele de drept material și procedural.

Colegiul civil reține că, obiectul litigiului îl constituie, pretențiile reclamantului privind apărarea dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral în cuantum de 30 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, formulate în legătură cu necomunicarea de către pîrîți a informațiilor solicitate prin cererea nr. 73 din 20 februarie 2024.

Prin hotărârea contestată, instanța de fond a admis parțial acțiunea, reținând că, cererea de furnizare a informației nu a fost înaintată inclusiv către Președintele raionului Fălești, ci doar către Consiliul raional Fălești, or, prin prisma rolului subsidiar de intervenție în cadrul procedurii administrative, instanța de judecată, întemeiat a constatat că, nu poate obliga la furnizarea informației o entitate care nu este vizată ca destinatar/furnizor în cererea de furnizare a informației.

Prin urmare, prima instanță a constatat încălcarea dreptului reclamantului de acces la informațiile de interes public și a obligat Consiliul Raional să comunice acestuia informațiile și actele solicitate, respingând însă pretențiile privind repararea prejudiciului moral și compensarea

cheltuielilor de judecată. În latura admiterii pretențiilor reclamantului, hotărîrea instanței de fond nu este contestată, aşadar, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

La caz, instanța de apel reține că potrivit art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, *(5) reclamanții au dreptul de a solicita și repararea prejudiciului material și/sau moral.* Totuși, norma respectivă consacră dreptul persoanei de a solicita repararea prejudiciului, fără a institui o prezumție absolută privind existența acestuia și fără a transforma orice încălcare a obligației furnizorului de informații într-un temei automat pentru acordarea despăgubirilor bănești.

Conform art.2006 alin.(1) și (2) din Codul civil*, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin.(1).*

Prin urmare, constatarea caracterului ilegal al inacțiunii autorității publice și constatarea existenței unui prejudiciu moral constituie chestiuni juridice distincte. Faptul încălcării unui drept poate constitui premisa angajării răspunderii, însă acordarea unei despăgubiri presupune stabilirea, în circumstanțele concrete ale cauzei, a existenței unei atingeri nepatrimoniale susceptibile de reparare și a legăturii de cauzalitate dintre conduita ilicită imputată autorității și prejudiciul pretins.

Aici, Completul de judecată accentuează că, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar să existe un fapt juridic. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiții.

În speță, instanța de fond a constatat în mod justificat că reclamantul nu a prezentat probe suficiente și concludente care să permită stabilirea faptului că necomunicarea informației solicitate i-a produs, în mod efectiv, consecințele nepatrimoniale invocate și că acestea au atins o intensitate care să justifice acordarea unei compensații bănești în cuantumul solicitat. Or, în aceste circumstanțe Colegiul civil apreciază ca una justă constatarea instanței de fond că, obligarea furnizării informației va constitui o satisfacție echitabilă.

Afirmațiile apelantului referitoare la stările de frică, anxietate, insecuritate, stres emoțional, afectarea imaginii, reputației, demnității și încrederii legitime în instituțiile statului reprezintă, în circumstanțele cauzei, susțineri ale părții, care nu sunt confirmate prin alte elemente obiective ale dosarului de natură să individualizeze existența, intensitatea și consecințele pretinsului prejudiciu. Apelantul nu indică nici în cererea de apel împrejurări concrete suplimentare care ar demonstra că instanța de fond ar fi apreciat greșit materialul probator sub acest aspect.

De altfel, va fi reținută concluzia instanței de fond potrivit căreia, din examinarea materialelor cauzei, nu rezultă că, reclamantul a demonstrat în mod concret legătura dintre necomunicarea informației și afectarea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale, precum dreptul la muncă, la salariu sau alte beneficii legale. Declarațiile reclamantului privind atingerea imaginii, reputației sau stresul emoțional nu sunt susținute de probe obiective sau de fapte certe care să confirme existența prejudiciului invocat.

Colegiul specializat nu poate reține nici argumentul potrivit căruia prejudiciul moral ar rezulta, prin el însuși, din caracterul sensibil al informațiilor solicitate. Din materialele cauzei rezultă că, litigiul privește necomunicarea informațiilor solicitate de reclamant. Or, necomunicarea informației, deși a fost corect calificată de prima instanță drept încălcare a dreptului de acces la informație, nu demonstrează prin ea însăși că autoritatea ar fi divulgat, utilizat ilegal sau ar fi intervenit în alt mod în datele personale ale reclamantului, astfel încât să poată fi dedusă automat existența unei ingerințe suplimentare în viața privată și, implicit, a unui prejudiciu moral compensabil.

În acest context, invocarea de către apelant a incertitudinii referitoare la modul în care datele sale personale ar fi fost prelucrate sau utilizate nu poate suplini necesitatea stabilirii faptelor concrete pe care se întemeiază pretenția de despăgubire. Obiectul prezentei cauze îl reprezintă conduita autorității în raport cu cererea de acces la informație, iar existența unor eventuale alte încălcări privind prelucrarea datelor cu caracter personal nu poate fi prezumată exclusiv din lipsa răspunsului la această cerere.

Colegiul civil apreciază ca fiind neîntemeiată și critica apelantului potrivit căreia instanța de fond ar fi condiționat în mod nejustificat acordarea prejudiciului moral de prezentarea unor probe medicale sau de existența unui prejudiciu material. Din considerentele hotărârii contestate nu rezultă instituirea unei asemenea condiții. Instanța de fond a reținut necesitatea existenței unor probe concrete care, apreciate împreună cu toate circumstanțele cauzei, să permită concluzia că prejudiciul moral invocat a existat și a fost determinat de inacțiunea pârâților. O asemenea abordare nu echivalează cu impunerea obligatorie a unor înscrisuri medicale și nici cu negarea posibilității ca prejudiciul moral să fie stabilit prin alte mijloace de probă sau să rezulte din natura și gravitatea circumstanțelor concrete ale cauzei.

În același timp, Colegiul civil reține că, sarcina instanței nu constă în a prezuma automat existența prejudiciului moral ori de câte ori este constatată o încălcare a unui drept, ci în a verifica dacă, în cauza concretă, circumstanțele stabilite justifică acordarea unei satisfacții pecuniare. În caz contrar, orice încălcare procedurală a obligației de comunicare a informației ar genera, independent de gravitatea, durata și consecințele acesteia, un drept automat la despăgubiri, concluzie care nu rezultă din dispozițiile Legii nr. 148/2023 și nici din normele generale privind repararea prejudiciului moral.

Colegiul civil nu poate reține nici susținerea apelantului potrivit căreia instanța de fond ar fi confundat restabilirea legalității cu repararea prejudiciului. Într-adevăr, obligarea autorității publice la furnizarea informației solicitate și repararea unui prejudiciu moral constituie remedii juridice distincte. Însă tocmai caracterul lor distinct presupune că acordarea celui de-al doilea

remediu nu decurge automat din dispunerea primului. Pentru repararea pecuniară a prejudiciului moral trebuie să fie întrunite condițiile proprii acestei forme de răspundere.

În cauza dată, instanța de fond, constatând încălcarea dreptului de acces la informație, a dispus remediul corespunzător naturii încălcării constatate, și anume obligarea Consiliului Raional la furnizarea informațiilor și actelor solicitate prin cererea nr. 73 din 20 februarie 2024. Totodată, în lipsa stabilirii unui prejudiciu moral distinct și a unei legături cauzale suficient demonstrate între inacțiunea autorității și consecințele nepatrimoniale pretinse, prima instanță a respins justificat cererea de acordare a prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei.

Mai mult, Legea nr. 148/2023 instituie mecanisme proprii pentru constatarea și sancționarea încălcărilor legislației privind accesul la informațiile de interes public. Împrejurarea că, în speță, instanța de fond a constatat că nu sunt întrunite condițiile pentru aplicarea unei sancțiuni pecuniare nu justifică transferarea funcției sancționatorii asupra instituției prejudiciului moral, care are condiții și finalități juridice distincte.

Cu referire la solicitarea de sancționarea pîrîtului pentru nefurnizarea informației solicitate de reclamant, instanța de prim nivel corect a atras atenția că aplicarea sancțiunilor pecuniare pentru refuzul de a comunica informații, intervine în situația existenței unui refuz în formă scrisă care să cuprindă toate elementele necesare, ceea ce în cazul din speță nu se întrevede, întrucît nu există un răspuns formal conform cerințelor legale în sensul art.24 alin.2 al Legii 148 din 09.06.2023.

Colegiul civil constată, de asemenea, că prima instanță a oferit un răspuns suficient argumentelor esențiale ale reclamantului, iar dezacordul acestuia cu soluția adoptată nu constituie, prin el însuși, un temei pentru casarea hotărârii. Obligația instanței de motivare a hotărârii nu presupune necesitatea de a răspunde separat și exhaustiv fiecărei afirmații formulate de parte, fiind suficient ca din considerentele hotărârii să poată fi desprinse motivele de fapt și de drept care au determinat soluția. În speță, raționamentul primei instanțe permite identificarea clară a motivelor pentru care aceasta a constatat încălcarea dreptului de acces la informație, dar a apreciat că nu sunt întrunite condițiile necesare acordării prejudiciului moral solicitat.

Referitor la pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil apreciază că, nici criticile formulate în apel nu justifică modificarea soluției instanței de fond. Potrivit regulilor procesuale privind repartizarea cheltuielilor de judecată, acestea sunt suportate în condițiile și limitele stabilite de lege, cu luarea în considerare inclusiv a scutirilor legale aplicabile părților.

În cauza dedusă judecății, partea intimată are calitatea de autoritate a administrației publice locale, iar Legea taxei de stat nr. 213/2023 prevede scutirea autorităților administrației publice locale de plata taxei de stat și a taxei de timbru. Prin urmare, în partea în care apelantul urmărește încasarea de la autoritatea publică a unor cheltuieli reprezentând taxe de care aceasta este scutită prin lege, critica formulată nu poate fi acceptată.

Așadar, regula generală privind repartizarea cheltuielilor de judecată operează în coroborare cu normele speciale care stabilesc natura cheltuielilor susceptibile de compensare și

scutirile prevăzute de lege. Or, existența unei soluții de admitere parțială a acțiunii nu permite ignorarea regimului juridic special aplicabil autorității publice pârâte.

În aceste condiții, argumentele expuse în cererea de apel exprimă, în esență, dezacordul apelantului cu aprecierea juridică efectuată de instanța de fond, fără a evidenția erori de fapt sau de drept susceptibile să conducă la casarea hotărârii în partea contestată. Instanța de fond a examinat circumstanțele relevante, a delimitat corect constatarea încălcării dreptului de acces la informație de condițiile necesare angajării răspunderii pentru prejudiciul moral și a pronunțat o soluție corespunzătoare materialului probator administrat.

Prin urmare, Colegiul judiciar concluzionează că, soluția instanței de fond de obligare a Consiliului Raional Fălești la comunicarea informației și actelor solicitate prin cererea nr. 73 din 20 februarie 2024, concomitent cu respingerea pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral în cuantum de 30 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, este legală și întemeiată.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul civil notează că materialele dosarului nu conțin vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză. Dat fiind că argumentele apelantului sunt nefondate şi combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul civil conchide că apelul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins.

În conformitate cu dispozițiile art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge cererea de apel declarată de Fusu Veaceslav împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 octombrie 2025, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Fusu Veaceslav către Consiliul Raional Fălești, Președintele raionului Fălești – Roșca Vadim, privind accesul la informație, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecători: **Natalia Costaș**

Ivan Parii